

AMERIKANSZKI Szlovencov Glasz AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko pismo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Május Prvi

Bogá pod szlobodnim zrâkom millioni ino millioni pozdrâvlajo májusa prvi dén, steroga szunce sze na erdési zsári preglédnoga határa na roubi ino z-obilnov darovitnosztjov tori na zémlo szvoj drâgi zlát. Vûpazni, vere, boja, revolucije za vekivecsen szvétek szo szpelale národov vnozsine májusa prvi dén, steri obejes potézsenim i vöponücanim ino protejnye modernoga tiváristva rouparszkim bojnîkom. Robni szlugov szvétek je erdési május, Spartacusov i Dózsa Györgyov pokolejnya, szvetszki proletáro, steri velko zavéznistvo sze je escse vszîgdâr zadüsilô vu teonîjov labirintuse, vu marxizmus, vu revizionizmus, vu prvi, drügi i trétji international, stere escse izdak na drobîs raztrga ober takticsni i teoricsni pitany bodouce stükanye.

Májusa, te velki szimbolum, szî nemre obszvojiti vö nikseféle politicsna ali tiváristvena frakcija etoga szvejta. Május je nej bolsevikov, trudovikov, narodnikov, ortodox marxistov ali neorevizionistov lasztiven, zouszedni, privilegizejrani, vu privátno lásztinoszt vzéti i na drügo-ga prejk nej püsztévi szvétek: május je nász vszej, delajoucsi, nezadovolni, vûpajoucsi, vernikov i na boj gotovi lüdi szvéti obejes; szvétesnya szenya je májusa dén, steri moucs, vûpazen i bátrivnoszt vleje vu nász ino dá vörvati z-nami, ka té rejszan szlejdnyi bode. Z-csákánom ali z-prelicov, z-hamrom ali perom teremô szvojo pout vu zsítki, obsütimo millionov szrdcá bítje i csüjemo alárn, steri sze düs z-globocsine tere gori vu viszîno.

Bojüvaujoucsm vnozsina, stere evolucije zagvüsanosztyov sze giblejo naprej po zgodovinszkaj pouti, je momentno sztanejnye zserjâvi május, ver sacrum, szvéto szprotolejtje. Historije osznâvlanye nemre popasesiti i nemre zadrzsâvati; zsvlejnye ide, ide po szvojoj pouti naprej ino z-szrdcov z-obládno vöcsjouv vövdârjeno revolucionárno peszem nemre zamucsati vecs. Millioni térgyajo szvoje juse, millioni povejo májusa prvoga, ka je zsítek nyigov, ka nemre vkraj vzéti od nyí lüfta, szunesno szvekloucso, lepoto, szloboscino, ka je toga robsztva szlûzsensztvo szamo docsaszo, szamo momentno, escse rávno szamo eden krátek cajt lehko drzsi, ka szloboscine dén sze nemre müditi dugo, ár millioni scséjo ino millioni zselejo i stero million pa million lüdi scsé mocno, zselejouse, nepopüsztéce scsé, tiszto nemre zaosztâti, tiszto more naszledüvati, z-táksov gvüsnosztyov, kakda szunca gori pridenye naszledüje na kmicsno noucs. Vu 1791-om leti sze je genola na revolucionárszko pout vnozsina, proletáriátus i edna králeszka gláva je szpâdnola doli te velke pouti na prvoj stâciji. Ino od tiszti mao na májuski szvétek sze szpomenéjo tej millioni szvojo molitev, szvoje nezadüscse zselejnye za vekivecsnim májusom i za vekivecsnim szprotolejtjom.

Térgyati i térgyati trbej tou lepo prisesztinoszt, té vekivecsen május, tak trbej térgyati, tak trbej szvetiti, té májuski dén, kakda ednoga versusa ponâvlajoucsi refren právi cslovek znouva pa znouva. Z-odkritov glavouv, z-odprejtimi ramami prouti nyemi trbej szvetüvati májusov dén te nas dén, kak grojnszka sztrebla naj leti nasa revolucionárszka peszem prouti onomi Dnévi, steri vu edno z-varî szvejta potézsene, szvejta pregnâne vöponücané lüdi.

A MAGYAR EV. REF. EGYHÁZ HAVI SZÁMADÁSA

Apr. Bevétel:

Perselypénzek és adományokból	\$174.85
Árványhaj szimü jövedelme	119.35
Kovács György főgondnok gyűjtése tags. díj	19.50
Jány András és Jerábek István tan. gyűjt.	18.00
Kojza István pénztárnok gyűjtése	16.75
Nagy Emil lelkész gyűjtése tags. díj	38.50
Áprilisi összes bevétel	\$386.95
Mult havi maradvány	504, 20
Összes készpénz	891.15

Kiadások:

Lelkész fizetése május hóra	41.66
Telephone bérlet május hóra	2.75
Templomi villanyért	1.00
Husvétî körlevelek szétküldése	2.50
Összes kiadás	\$47.91
Áprilisi készpénz maradvány	\$843.24

L. P. KARDOSH JE PROUSZEN LAZSLÍVEC I ZAPELÁVEC!

Delavszkoga Párta Vogrszka Szekcija je prepisz poszlála cigár-fabricski delavcov union-a velkomi gyülejsi. — Strájkarje ednoglaszno oszoudijo Mokroga Peteka blázno znásanye prouti strájkajoucsi delavcov voditelom.

L. P. Kardosh-a je edna z-dvanászet kotrig sztojécsa komisziya obiszkala gori za onoga cila volo, ka naj vöpoprávi szvoje lázslívo písanye vu Szlobodna Reicsi, ali tou je nej scseo szpuniti.

Kak je znâno L. P. Kardosh je vu Szlobodna Reicsi vszáki keden tou píszo, ka szo prej cigár-fabricski delavcov voditelje i organizátorje bolsevikî vigécke, kí szamo delavce zapelâvajo, vu nevolô szprâvlajo, szebi pa zsebbe napunyâvajo z-delavszkimi penezi, na szlejdnye ji pa tî povrzsejo vu nevouli i odszkoesijo. Tou je táksa lázs i zapelâvanye, ka od toga véksega draszténnya nanes nej trbej prouti delavsztyvi, ka naj sze vkraj drzsîjo zsenszke i deklîne od toga nasz távlenoga union-a. Nájbole na grbionszki i nájvékse lázsi píse L. P. Kardosh prouti Szabó Mihályi ino Éber Lászlóji,

csi gli szta rávno nyidva zacsnola organizéjranya zsmetno delo, csi gli szta nyidva pouzvala eszi union-na engliske organizátore i csi gli szta nyidva nájevcs doszégnola z-agitáciov za union, ali L. P. Kardosh je dönok tak namâla doli, kak náivékse svindlare i zape-lávce.

Tou tüdi píse Moker Petek, ka szta sze nyidva, kak Szabó i Éber, zamâ posztavila za vezére delavcom. Tou je tüdi szramotna lázs, rávno nyidva szo proszili gori delavci náj-obprvim, ka naj nyim na pomoucs bodeta, tanâcse dávata i nanes nej trbej szveklejse péle nam naprej prineszti, kak tou ka na vszákom gyülejsi strájkajoucse zsenszke z-burnim poukanyom i navdüšâvanyom pozdrâvlajo i szvetüjejo téjva dvâ csloveka, steriva sze doszta mantrâta za tou, ka naj na delavce bougsi cajti prídejo, naj zaosztâyene vu kmici bodouce delavce preszvejita ino steri toga pozványa zsmetno, podgovornosztyi puho goridânye szpünývâvajo, szo szamo hvâle i prestímanya vrejdnî, nej ospotâyanya potvájranya.

Dobro znâno, ka L. P. Kardosh szâmrâdno lazse, gda tákse píse, on je nevosceni drügomî ino péle, vnozsino péle nam szvekle poszvedoesijo, ka je,

on prouti vszákoj akciiji, kajstécs sze zacsninya vu Bethlehemi med delavsztyvom, pri sterom je on nej pouleg kak vezér.

Vzemimo naprej szamo edno nájzâdnye pripetjé, Szlovenszki Pörgarov Politiesen Klub, kelko i ka je píszo prouti tomi szprâvisesi ino tak esini zdaj tüdi prouti cigár-fabricski delavcov union-i. L. P. Kardosh sze z-tém zgovára vö, ka on ne píse prouti strájkî, prouti union-i, prouti delavcom, szamo prouti nisternim vezérom. V-tom isztîno má, i nanes ga nîsece ne krivî z-tém, ali zadoszta je tou, ka prouti vezérom, nájmre prouti táksim vezérom blázne lázsi i ogrizávanye píse, steri nájevcs haszka vesinijo za delavce ino za organizáciijo. Tou pa vszáko-ga pametnoga delavca bole bantüje, kak pa csi bi nyega ogrizávao i ospotávao, ár delavci tak májo zadoszta neprijátelov i csi sze eden Moker Petek keoj zracuna ali nej, tou je vszedno na nyigovom sztâlisi.

Ali nâcsi sze more gori prijéti táksi napád, gda edne novine potvárajo i ogrizávajo delavcov voditele nekrivicsno, brezi zroka, szamo zâto, ka sze nyigov obrâz vëndar nevîdi Mokromi Peteki. Mî nemo brânilî nikoga, ár naj sze brâni szaksî szebé, kak sze more ino tou sze je tüdi zgoudilo pri steroj prilîki sze je vöpokázalo, ka Moker Petek szramotno lazse, ka

L. P. Kardosh nekrivicsno potvára, ogrizáva tákse lüdi, steri szo nej vrejdnî toga i k-sterim sze delavci od prvoga do szlejdnyega szigurno drzsîjo, on bi pa rad vkraj odvno od nyí.

Zdaj pa notri pokázsemo tiszti prepisz, steroga je Delavszkoga Párta Vogrszka Szekcija poszlála cigár-fabricski delavcov union-a velkomi gyülejsi, na sterom je bio gori precsztyi. Té prepisz od rejesi do rejesi na nas jezîk obrnyeni sze etak glâzsi:

New York, ápr. 23, 1924.

Cigar Makers Inter. Union of America, Local Beth. Pa. Szlovenszki Hal

Postüvani velki gyülejsi! Lüblêne delavkinye!

Pozdrâvlamo vsze strájkajoucse cigár-fabricske proletäre! Z-trdnov vernosztyov ino ogvüsanom vörjemo, ka té boj, steroga szmo mî tüdi i nas bethlehemszki pártovszki razréd z-popolnov mocsjouv podpérali ino vu organizéjranya broud prineszli — sze z-gvinanyom szkoncsa.

Drâge delavkinye! Doszta je nasi neprijátelov nej szamo vu boji, nego te tüdi, gda delamo ino sze zsojimo za nas vszâkdenésnyi krüli. Ne sztojîjo szamo nasi delodâvci zoucsi z-onov gedrnosztyov, ka naj szî eden véksi falâjesek krüha szprâvimo, nego tiszti nájem-nîcke i szlûzbenîcke tüdi, steri nász kak "Szlobodna Reicsi" tüdi ogrizávajo na zapouved bôszov.

"Szlobodna Reicsi" vu áprîlisa 18-aj numeri dugi ártikulus píse, vu sterom za "bolseviske vigéce" titulejra, Éber László-ja i Szabó Mihály-ja, steriva szta vu tom bojiüvânyi zâto delala, ka naj vâsz obrânitâ od bítja i zvodjenya, od zapelâvanya, stero szo Kardos L. Péterje i Berkovitsje naminývâli prouti vam.

Od nikoga szta niti eden eent nej proszila, nej doubila i k-penezam szta nej szégnola. Nanes szo nyidva sztroske nej povrnoli do eti mao ino Sz. Reicsi dönok tákse lázsi vûpa písztati, ka "szvoje zsebbe szî napunita i potem tî povrzseta strájkare, gda szta ji vu nevolô szprâvila." Tou ogrizávanye Delavszki Párt nemre nihâti brezi rejesi.

Zâto na tou proszimo velki gyülejsi i nouvo organizáciijo, ka naj nam posténye obránite zouszi z-Szlobodnov Reicsi-jov i protestejrajte prouti tomi, ka bi Moker Petek i nyegove novine, nase vöposzlânce za ponüdjâvajoucse "vigéce" i za kâkse prîsevse-odhâjajoucse lüdi szkâze vö. Mî szmo sze nej szamî imenüvâli vö za strájk-

O'REILLY'S

Gda Vî Scséte Dober Kvalitét
i Moudo za Szprotolej-
snyi Gvant, Té Vî
Gvüsnô prîdete
k-O'Reilly-i

Idte okouli prvle i poglenite vu drügi baotaj — i potem prîdte k-O'Reilly-i i té te vidli rázlocsek — vu kvalitétî — pa tüdi vu moudaj. — Cejno te pa vidli na vszákom gvanti z-steroga lehko szamî oszou dite csi isztîno guesîmo ali nej.

Na jezere mámo nájnovejse szprotolejsnye gvante vu vszeféle moudaj. Pa tüdi vszáki gvant vam garantejramo, ka te zadovolni zsnyim.

\$18 \$20 \$25 do \$55

Pojbinszki Gvanti z-dvoujimi Lacsami

\$8.50 do \$22.50

Speciálna odaja vu vszej \$3. i \$4. méhki moski kolaposaj — vsze velkoszti \$2.55 vszáki

The E. O'Reilly Co.

THIRD & NEW STS. BETHLEHEM, PA.

karszke voditele, nego ví, delavkinye szte prisle k-nam pomoucs proszit.

Zdaj zse mámo organizáciijo. Ta organizáciija de sztâla, ár more obsztâti ino nikseféle napád jo nemre zniesiti. Ali rávno te trbej, ka nase esiszto nakanejnye i nase posteno delo tüdi pripoznate ino obránite nase nemesztîcke od nîsesznyi i bojdikaj napádov i ogrizávanya. Naj idejo vu komisziiji pétideszt ino naj razlozsijo Sz. Reicsi rediteli, ka Éber nedoneszé peneze za nikoj i Szabó Mihály trno dobro delo szkoncsáva, za stero szte zadovolni.

Mî szmo organizéjrati seseli strájkare: tou sze je zgoudilo! Organizáciija sztojî ino de gvî-nala. Obládanya k-vözbojiüvânyi de tam Uj Elôre, tak tüdi Delavszkoga Párta podpéranye tüdi.

Z-delavszkim pozdravlejnyom Delavszkoga Párta Vogrszke Szekcije Szpünývâvajoucsa Komisziija.

Gda je Szabó gori precsztye prepisz, strájkajoucse zsenszke szo z-burnim poukanyom za dobro szpoznale vu vszákom táli. Potem je szledéce szkoncsávanye dao naprej

SZKONCSÁVANYA
PORÁCSANYE.

Vu Bethlehemi strájkajoucse cigár-fabricske zsenszke na globoki oszoudijo tiszto podzemelszko delo, stero Szlobodna Reicsi esini prouti strájkajoucsm i tej voditelom, prouti Szabó i Éber delavcom.

(Dale na 5-om sztráni)

CHICAGO, ILL.

Naznánye

Naznánye dam vszém szlovenszkim zsenszkam, ka bi jasz trno rada bila, csi bi szlovenszke zsenszke mené goripoiszka-le, za stero bi niti ednoj nej zsao bilou. Jasz delam zsenszke midere, kakti: Corsette, stere naprávim nájbougse za zsenszke, pa nájbole za tákse zsenszke stere krîzsecz ali br-bet bolî. Nej je potrejbno kmeni prîdti, nego telefonejrajte i jasz prîdem kvasemi doumi, gde vam lehko mero vzemem kak velkoga de vam trbelo. Zovite gori vgöjdo pred 9 vörov ali pa vécser po 6 vöri na eto numero: Lavndale 9638 Mrs. A. H. Beauchamp 4148 W. 22nd Street Chicago, Ill. Za delo garantéram.

SZTABLANO POSZOJLO GRÜNTALÁSZNOSZT

prvo ali drügo vu vszáksém
vrejmeni dámo

Mî küpimo ali odâmo
Grüntalâsznoszt

FEKETE & SON

2319-21 West Chicago Avenue, Chicago, Ill. pouleg Western Avenue Telephone Seley 6050

Vu preminoucsi 20 lejtaj szmo nase dugoványe pri Küpüvânyi Sztablenoga poszojlo, Grüntalâsznoszt, vu zvönecsnye orszâce peneze i sífkârte posilanye znâjvéksov zadovolsesinov szpunit vszákomî.

Vszâkomî onomi, steri scsé szvojo rodbino z-Prekmurja, z-Bánâta, z-Bácska, z-Szlavonie ali z-Vogrszka eszi szprâviti mî szprâvimo vsze potrejbno písma za tou potrejbnesino brezi vsze sztroskov.

PENEZPOSILANYE Gvüsenosztyi-Kiste

Mî dollâre posilamo vu Prek Mî zârendo dávamo Gvüsa-
murje, Bánât, Bácska, Szla- nosztyi kiste za \$3.00 i vîsc
vonio i na Vogrszko. na leto

VELKA AKCIJA ZA STRÁJKA-JOUCSE DELAVCE

Amerikanskoga Delavszkoga Párta Vogrszka Szekcija sje je z-ednim goripozványom obrnola k-vszém vu Ameriki zšivoucsim vogrszkim i szlovenszkim delavcom za onoga cila volo, ka naj pomagajo, podpérajó bethlehemszki cigár-fabricski delavcov strájki i organizježranye. Z-ednim szo ánkuse razposzlali, ka naj darújejo za té cil, ka sje ete strájki neszmi zgúbiti, ete strájki more gvinani bidti! Ino ka organizježranya delo naj hitrej, bole na gvüsnom capási ide naprej ino vu véksoj meri, za toga volo na dugsi cajt eszi príde Éber László z-New Yorka, ka naj na pomoucs bode organizátorom.

Mí tou akcijo z-radosztjóv pozdrávlamo i podpéramo med dopúscenim határom. Csi bár vu vidmaj szo velki rázlocski med nami ino imenüvanim Delavszkim Párptom, ali mí nyim neodvrzsemo. nasega podpéranya vu onóm táli, ka sje jedíno delavcov vérsztvenoga organizježranya dosztája, gde nega níksega politicsnoga dela pouleg, ino je delavsztví na haszek za nyigovo lepo prísesztjnoszt.

Delavszkoga Párta goripozványe je szledécse ino porácsamo tou vu znánye vzéti, kí vu velkoj Ameriki prebívajo:

Pomágajmo na obládnoszt bethlehemszki boj!

K-vszém pártovszkim szekcijam, bratovszkim organizácijam i Uj Előre-ja k-vszakomi cstejoucsemi!

Delavci!

Vees kak jezero szlovenszki i vogrszki cigár-fabricski delavcov je djálo doj delo vu bethlehemszki cigár-fabrikaj. Bószovje szo ponízali plácese ino tákse dela sztáve szo seseli goridrszati, ka proletárszke zszenszke, matere i zsene szo zgúbile szvoj dom, nej szo bilé szvoje decé obravnitelkinye i nej je zíslo vremen na tou, ka bi drzsinszki zšítek mogle zsveti.

Bethlehemszke cigár-fabrike szo pomali dalé povejnoti delavszki zszenszke sztotine, szpotrli szo neodrascseni deteci deklin zšítek ino za robsztva szluge szo djáli szkrbne szlovenszke i vogrszke delavne zszenszke!

Tou sztávo szo nej ládale zse cigár-fabricske zszenszke. Tiszte szo djále doj delo, stere szo pred pár lejtami za prve sla nazáj na fabrikantov rejes i obejes podpéravsi. Vkanile szo sje ino szo sje ogvüsale, ka je jedíno szamo edna moesna delavszka organizácija, eden union szpodoben nyigove szlísnoszti obrániti.

Strájki sztojí, Delavszke zszenszke vküprdzsijo vüpajo sje vu gvinanyi, csi gli na vsze sztráne sje vrseníjo nyigov boj buknoti dati bószovje i nyigovi nájemnicke. Nasztavili szmo za nyí organizácijo ino dnesz szo zse bethlehemszke cigár-fabricske zszenszke vu union organizježrane. Ali tá organizácija je nej zadoszta na tou, ka bi vezdásnyi boj na obládanye pripelala. Tou trbej, ka tiszti, steri szo organizježrali té zszenszke, naj túdi pri nyí osztánejo do obládanya.

Nemajo voditela strájkarje!

Cigar Makers International Union-a organizátorje ne guesijo nej szlovenszki, pa nej vogrszki i nemrejo sje direktno dotikati z-delavcami. Tou nemárno pelanye rázno razpúszti boj ino záto je nas párt szkonesao, ka sztálnoga organizátora posle strájkarov organizježranye i boja na obládnoszt pomágye.

Pomágajmo na obládnoszt bethlehemszki boj!

Delavszkoga Párta Vogrszke Szekcije centrálno Szkonesávajoucsa komiszia goripozové vszáko pártovszko szekcije, bratovszke organizácije i szimpatizejrajoucsa, ka naj kak nájhitej szprávjó vküper eden fond za organizježranye, z-sterim lehko bethlehemszki delavszki zszenszke boj vu gvüsen broud pripelamo.

Moremo organizježrati nej szamo bethlehemszke, nego pert-amboyszke new-brunswickske, allentownszke, philadelphijszke i drügi várasov cigár-fabricske delavce, ka naj z-tém na obládnoszt pomoremo bethlehemszke.

Szkonesávajoucsa Komiszia goripozové akcije kotrige, párt i bratovszki organizácij ino Uj Előre vernike, ka naj na vörázposzláni pobéranszki árkusaj darújejo na organizježranszki fond i naj prihájajo keoj k-tomi, ka naj nas organizátor vszáko moucs na bethlehemszkgoga boja obládnoszt podpéranye vküp centralizejra.

Delavszkoga Párta Vogrszka Szekcija je pozvála na zšítek bethlehemszko organizácijo. Ta organizácija sztojí ino sje bojúje, ali ka naj obláda túdi, k-tomi je trno potrejbno, ka naj nas organizátor i stámp té boj pela, vodi! Nemremo zavüpati na nikoga jezero delavszki zszenszke sors, nemremo sje podlagati na bószov dobro nágibnoszt i nyigovi prijátelov podpéranye. Delavci morejo dati pomoucs k-boji! Amerike szlovenszki i vogrszki proletárje! Sztoupite keoj bethlehemszkomi strájki z-vasim podpéranyom, ka tak naj eden trdi kapitaliski grád pomorete notri vzéti.

Vszáko darúvanye sje naj vu Del. Párta Vogr. Szekcije Centrálno Kancelajo: Hajnal Dóme
33 First Street, New York posle.

Z-bratovszkim pozdrávom:

Delavszkoga Párta Vogrszke Szekcije Szkonesávajoucsa Komiszia.

VOGRSZKA PIÁNE I POPEJVKE SOULA

Bethlehemszkim szlovencom z-postenyom naznánye dam, ka v-Bethlehemí v-blüznój prísesztjnoszti

PIÁNE I POPEJVKE SOULO

zaesnem. Vu akadéminszkom methodusi vesim i vszáki 6-ti meszec z-obdrzsánim koncertom poszvedocsijo moji solárje od nyigovoga naprejidejnya,

Glászite sje na mojem prebiválisesi:

710 E. 4th Street, Bethlehem, Pa.

LAMPRECHT MICI

Orszacske Vogrszke Král. Igrroteakadémije egzáména diplomejrana piáne i popejvke tanárkinya.

Devetnájszet Speciálnosztí za 19c

VU NASOJ GROSZERSZKOJ BAOTI
EDNA NEJ PROFITERSZKA ODAJA.
NASA ZGÜBIJCSKA ODAJA

Lux za gvant pranyé — 2 pkg. za	19c
Jello — 2 pkg. za	19c
Odprejti Cocoa — 2 fúnta za	19c
Cambellova zsupa — 2 bakszi za	19c
Nájbougzi csaren prpeo — 1 fúnt za	19c
York State grah — 2 fúnta za	19c
2-in i Shoe polish, vsze fárbe — 2 bakszi za	19c
California breszkvi — 1 baksza za	19c
California Apricots — 1 baksza za	19c
Mustard — 2-12c glazsi za	19c
V-bakszaj szirup. — 2-12c baksze za	19c
Soapine — 3-8c falatje za	19c
Octagon zsájfa — 3-8c falatje za	19c
Skat za roké zsájfa — 3 baksze	19c
Wool zsájfa — 3-8c falatje za	19c
Tomatoes — 2-12c baksze za	19c
Kellog's Corn Flakes — 2 pkg. za	19c
Walter Baker's Csokoládé — 2 fúnta za	19c

PRIDTE RANO — PRIDTE VECSKRÁT

Poslite vase szouszide túdi. — Küpte szí vsze ka vam je potrejbno pri

DEGNAN'S THIRD & TAYLOR STS.
BETHLEHEM, PA.

HIZSE ZA VÖDATI

Prinasz sje hizse vödájó, na kédné ali na meszece.

Fájni notri szprávlene hizse, elektrik i gáz poszvejti.

PRACZKO i NÉMETH

311 E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

ZA ODAJO

Buick Seden za 7 lüdi vu prvi klász posztávi sje trno fál odá. Za odpotívanya volo.

925 Delavare Avenue
Apartment B. Bethlehem, Pa.

Reditelsztva odgovori

Neimenüvani Steelton, Pa. Brezi podpísa píszma nevzémemo vu znánye. Skoda, kí ví esese tou nevejte. Drügi zrok je pa tou, ka mí nevejmo poszvedocsiti, csi je tiszto isztina, stero ví písete, ár mí szamí nevejmo, ví sje pa túdi bojíte podpíszati. Poslite Durbints Sógori, tiszti za pár dollárov z-radosztjóv notri dene.

D. F., Chicago, Ill. Nezameríte nam, ka je na vase píszmo szamo zdaj priso réd, ár szano telko píszala meli vu prvejsi kédnaj, ka szmo nej bílí moguesi prve vu novine djáti.

S. J. Huber, Pittsburgh, Pa. Vaso prosnyou szmo doubili preminoucsi keden, ali ovo píszalo je dvá dni szledi priso, tak je za preminoucsi keden zamüdilo, ete keden je na réd priso.

GARAGE

sje z-árende dá, gde dvá masína presztorno meszto máta. Zglászite sje lehko vu Am. Szlov. Glász Stampariji. 512 East 4th Street.

TYPEWRITER

steri má vogrszke litere sje za fál cejno odá. Zvedáva sje lehko vu Am. Szlov. Glász Stampariji. 512 E. 4th Street.

Vu Prekmurji zselez-nico rédíjo ...

Vu Prekmurji zse blüzi dvejeti rédíjo edno zseleznicó od Mörské Szobote do Ormoza, stera linija je szploj krátka, alidónok jo níkak nemrejo zgotoviti i kak sje kázse, esese doszta lejt miné do tiszti mao, gda do sje nasi "prekmuresarje" vozili po toj zseleznici. Ka je tomi zrok, ka sje tá zseleznica nemre zgotoviti, sje zlehka vónájde. Gda sje pripravljajo na odebéranye, te na vládi bodoucsi párt tou zseleznicó szebi za propagando pontica gori vu Prekmurji. Vsze obezsáva táksega hípa prilósen párt, ka naj lüdsztvo na nyí dá voutome, ár oni med veesim zseleznicó szprávjó Prekmuresarom, túdi szo jo zacsno li delati, ali kak je odebéranye minoulo, naednouk szamo tou právjó, ka "nima pare" (nega penéz) za Prekmurszko zseleznicó i sztojí delo do drügoga odebéranya. Letosz páli namejnijo nouvo odebéranye drzsati i pri toj prilíki páli eden drügi párt vu boj vzeme tou zseleznicó, obezsávati do, ka oni zgotovijo zse zacsnyeno zseleznicó pout, stero je prvejsi párt nej seseo zgotoviti ino tej do tisztoim párti v-ocsí metali pred lüdsztvom, ka szo tiszti nej szpunili, ka szo obezsali, zdaj naj na nyí dájo voutome. Ino znábídti páli zacsnejo delo na pár kédnov pred i med odebéranyom, ali gda sje tou szkonesa, znouva naprej sztoupijo z-touv reesjóv, ka "nima pare". I Boug zná, kak dugo de sje tou vleklo, Prekmurje pa li brezi zseleznicé osztáne.

Tou sje túdi lehko szpíse na díko i hválo nase "odsztobodítvi" od vogrszkgoga "járma", ár med tema dvema nega níksega rázlocska.

Potem pa naj guesí szledécsi ártikulus, steroga je "Mörška Krajina" píszala vu ednoj zádnyoj numerí, steri páli szveklo poszvejti prekmurszko vérsztveno sztávo prikapeseno z-touv zseleznicov:

Nasa zseleznica, stero szí mí za szvojo drzsímo záto, ár de nam jedína resítev z-zadísenoga vérsztvenoga sztálisa, je tá nouva zacsnyena M. Sobota — Ormozs. Telko sje pa guesí od nyé, i tou szlaboga, ka nász Prejkmurce zse — szamo gues od nyé — v-sztrahoto posztávla, záto nemremo túdi i mí zamucsati, brezi rejesi mímo písztiti té guesé, ka bi pár rejesi nej vmejsz povedali.

Nevejmo ali je kaj isztina vtom-kak sje guesí, ka vláda nesese dati kredita za nadalnyo delo, ali szo pa tej guesí szamo politicsni manövri. Mí to zádnye bi radi vervali, níkak pa nej te prve isztinoszti. Dónok pa bodemo pripravleni na guesá prvo isztino i szí zavzemí-

(Dale na 4-tom sztráni)

BELL PHONE 1839-W

VÖR POPRÁVLANYE
SPECIALISZT

DAVID SPILBERG

VÖRAR i ZLATÁR

407 EAST THIRD ST.
BETHLEHEM, PA.

Naznánye!

Mí z-postenyom naznanimó Bethlehem i okrogline prebiválcom, ka szmo oudprlí meszto za MOON Motor Care odávanye pod 415 E. 4th St. Bethlehem, Pa. Mí bi vam radi pokázali kak tej nouvi MOON masíni idejo. Dajte nam znati ali pa pridte k-nam i mí vam szrdeá radi pokázsemo masínov prilicsnoszt

Clauss & Neumeyer

EDWARD J. McGOVERN Mgr.

MOON MOTOR CARS.

415 E. Fourth Street

Bethlehem, Pa.

SZPROTOLESNYEGA

BLÁGA ODÁVANYE

285 Oblejcsov vu vszej fárba i vilíkoszt gori do 52½ odáno bode 25% níze od sztálne cejne kak je zamer-kano.

Vsze cejne do dobro vöszpíszane.

Vsze nasi kolaposje do odáni za

\$3.45 do \$4.85

Vrejdni szo do \$7.00

GOODMAN'S

16 E. 3rd Street

Bethlehem, Pa.

Vu Prekmurji zseleznico rédijo....

(Dale od 3-ga strán.)

mo sztális, kakse poszledice bi mejla tá krivica, esi bi delo hejnyati moglo.

Právijo ka kredita nega, "nima pare." Tou verjemo i verjemo szamo zavolo toga, ár

szmo vu gvüsnom znányi, ka vértovje esese zdaj morejo placüvati dácsó od tiszte zemlé, stera nyim je odvzéta, razrejzana od k-streki potrebne zemlé te, gda zse blüzi dve leti niksega haszka nemajo od zemlé. Tüdi i razlasztítev ne príde. Szamo ka je tou nej zadostta povedati "nima pare". Preszouditi moremo dugová-nye z-drügov pámetjov. Tüdi

je gues od edne krajine, stera od esaza obszédbe vérsztveno na nikoj ide i rávno záto, ár je — kak eden záton v-morji od vodé obvzéli — Prekmurje od-rejzano od vszej krájov gde bi zhoud bio z-té vérsztvene zadüsenozsti.

Prekmurje je polodelszka krajina, brez industrije. Trgovi no razvijati szamo razvito polodelszto dá. Ka nam pa pomága razvito polodelszto, esi vsze pocejni moremo odati, indusztriszko blágo pa drágo küpiti i vsze tou szamo záto, ár szmo odrejzani od vszej cveté-esi krajín, ár nemamo jedíno cenejso vozsnyo tou je zseleznico. Záto moremo odati 100 kg. psenice 130—150 K. falej i 100 kg. kamenoga vogelja telko dragse küpiti itd.

Tak idemo mí na nikoj, tou je nasa vérsztvena heptika. I gda szmo miszlili zse tou leto resiti z-toga, z-zseleznico M. Sobota—Ormoz, nasz v-esüdno bojazen posztávi zse szamo miszel na tou, ka bi za nyé delo kredita nebi bilou. Tou zavlesüivanye ne pripela na dobro. Csi dácsé plácsati za drügo leto nemo mogli — mí nemo krívi. Známo pa, ka za drüge bole nepotrebne cíle jeszte "para", tüdi i za tou more bidti, tou je szamo od kompetentni faktorov odvís-no. Tüdi verjemo da de tak.

V-KOROUNAJ

ali

V-DOLLÁRAJ

nájhitrej i nájbole rédno, brezi szaksega dojpótégne-nya plácsamo vö penezposí-lanye tam prejk.

Za vlozbe 4 percentov inte-resa plácsamo.

Sífkárte odávamo na szakse linije.

KISS EMIL

BANKOSZKAHIZSA

133 Second Ave. New York

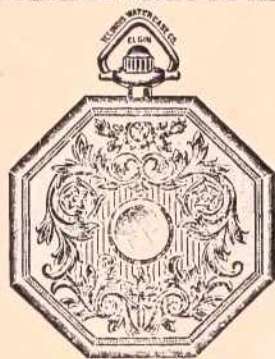
Jedini zasztópnik Vogrszke Trzstvene Banke vu Pesti.

Jedini zasztópnik Vog. Kr. All. Zseleznice Kárte-Kancelája.

TRZSTVENA PONÜDBA

Meszárnica i Groszszszka baota zidínov ali brezi zidíne, keoj jeszte garács za 4 masíne. Trzstva sze naprávi na leto do \$15,500. Trno dobra prilika za táksega csloveka, steri zná gu-csati engliszki, vogrszki i szlo-venszki.

Zglászte sze na Highland Park Meat Marketi, street ká-ro trbej vzéti na South Bethle-hem Car liniji, stera pela vu Allentown, Pa.

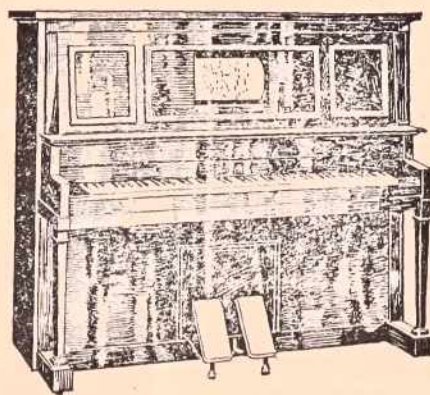
SZLOVENCÍ!

Primeni dobíte vszigdár rokou vöre, prsztanke vüha-nice i vsze drügo zláto i szrebrno poszoudo.

M. FINKELSTEIN

dobro BLÁGO, kakti na 319 1/2 E. 3rd Street Bethlehem, Pa.

Nájnovejse moude 88 Nout PLAYER PIANO \$450.00 Brezi interesa

Mí szmo szi tak vönaprávili z-fabrikov, ka edno pár velke vrejdnoszti Player Piáne vö z-odámo za \$150.00 nizse kak je pa rédna cejna.

Mí tak miszlímo, ka ví dobro znáte, ka Goodenough-a garantér k-száksemi blági hodi. Jeli je te zse Instrument, Rolle, ali pa kakoli no.

drügo. Lehki terminus sze tüdi dá komikoli, esi je potrejbno

—0—

GOODENOUGH PIANO CO.

534 MAIN STREET BETHLEHEM, PA.

Telefonerajte numero 812 i mí nas automobil po vász poslemo.

Vogrszka piáne soula

710 East Fourth Street

Miss Lamprecht Mici je zse vu bethlehem, naj szvoje so-láre prejk vzeme ino je zacne vesiti, steri szo sze do eti mao dáli notri szpíszati vu nyéno Piáne i Popejvke soulo.

Nyéno prebiválicese i soule meszto je pod 710 numerov vu strtom streeti vise Dr. Silver-man zobára kancelaje, gde zdaj zse vszáki dén i vszáko vöro na szlüzso sztojí onim, steri nyéno vö naveseno zna-noszt vu nüe vzemejo ino do tá sli knyej vu soule sze vesít popejvat ino piáno igrat.

Zdaj jeszte dobra prilika za vsze tákse lüdi, kak mláde tak sztáre, steri sze seséjo vesi-

ti na piáno igrati pa tüdi po-pejvati, ár je tou ednouk gvü-sno ka vu zavese ne roké príde-jo tiszti, steri do k Miss. Lam-precht v-soulo hodili.

Zdaj je zse eti med nami v-Bethlehem i eti osztáne naj sze doszta lüdém notri poszve-doci tou, kak je prípravno, esi jeszte dober zavese ni skol-nik, steri dobro zná na páno no igrati, vesiti pa tüdi popej-vati navesiti. Gvüsen je pa vszáki lehko, ka za szvoje plá-csane peneze obilno nazáj do-bí szvoj tao vu vesenyej.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novin!

KÜNYSZKI KASZLINI

LÉDNI KASZLINJE

Eto szo nájbougsi Lédni Kaszlinje (Refrigerator) ár dugo drzsíjo léd i nej szo drági. Prídte i pogled-nite zdaj gda ji escse na prebéranye mámo.

DECINSZKE KOULICA

Decinszke Koulica vu vel-kom prebéranyi vu doszta rázlocsni formaj ino fár-baj. Csi je poglédneto vcsaszí sze vam povídijo.

—0—

Goodman Furniture Co.

305 E. 3rd St.,

Bethlehem, Pa.

Vszigdár dobro i frisko SZOUDO i dober SZELCER sze primeni dobí kelko koli potrebüjete.

Tüdi vozsnyou prejk zemem, kak eti domá vu vá-rasi, ali pa na dalésnyo pout. Szeljenye ali pa kakso drügo zsmetno vozsnyou vam szpunim vu kaksem stécs vrejmeni.

FRANK BANKO

806 E. Fourth Street Bethlehem, Pa.

Bell Telephone 1609

13990

ZADOVOLNI VLOZSNIKOV MÁMO.

Sztoga racsuna na vszáki stiri prebi válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno szveko poszvedoci, ka vöobszlüzáva-nye, prijaznívoszt i nasi vlozsnikov za-gvüsanje je trno pripoznano.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZT

nas bank vszigdár vu voditelszkom pozványi szpeláva

Po vlozsbaj trétji percent interesa plácsamo

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. kükeo

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozsbje

Notrivlozsbeni penez suma je vecs kak sészt million dollárov.

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Veika od Glávnoga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehem

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

Ne odlásajte

csi scséte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i sífkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöprídejo, ár po toj kvoti doszta menye lüdi püsztijo v-Ameriko.

Prídte vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetlos-csenyé stero vam je potrejbno k-tomi deli. Sífkárte odávamo na vsze linije i pravico vam tüdi szprávimo.

NA INTERES POLOZSENI PENEZ PLÁCSAMO 3% INTERESA.

MI MÁMO PENEZE NOTRIPOLZSENE

od

PENNSYLVANIA DRZSÉL VLADE
NORTHAMPTON VARMEGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

NAZNÁNYE

Bethlehemszkim szlovencom szpostenyom naznánye dam, ka szam

ZOBÁRNO KANCELÁJO

oudpro, gde szlovencom vszigidár na szlúszbo sztojím.

Od nájpřednyesega vöobslúszávanya i nájjfinejsiga dela sse naprej zagvúsam szlovenszke podpérajouce.

Dr. LOUIS C. ZIEGLER

307 East Fourth Street Bethlehem, Pa.

OBVARVAJTE DECINSZKI POGLÉD

z-sterov prlíkov szle di doszta nevol lehko rejsite dejte. Pojeb ali deklieska zdbri zglíjaními ocsálami vu právom vrejmeni sse lezsej vesí, lezsej spila, jej i szpí bougse ino je zdravejse dejte.

Mí szamí brúszimo glazsojne

THOMAS P. CULHANE O. D.

OPTIKAR

107 West Fourth Street Bethlehem, Pa. (So. Side)

NAJDITE SZE ZVASIMI SZPOZNANCI

—

NEW MERCHANTS HOTELI

BETHLEHEM, PA.

(4th & New Streets, South Side.)

Nájboukse vöobslúszávanya. — Primejrna cejna

W. E. HOCH, Lásztñk.

ZA PRANYÉ MASINJE

Künszkaposzouda, vszefelé zácsinba, okajeno meszou

i vsze

KA JE PRI HRÁMI POTREJBNO

sze primeni trno fál dobí küpiti.

Za prati masinje i poszouda sse ZDAJ za speciálno cejno odájo.

Joseph Zrinszki

409 East 4th Street

Bethlehem, Pa.

J. Louis Bolich

Pogrobnik i Balzsamérar

10 E. 4th Street

Phone 803

733 E. 4th Street

Phone 1161

Primeni dobíte vszigidár nájhítrejse vöobslúszávanya

Gda te vu potrejbcsini szemo prídte kmeni i zadovolni te zmojim vöobslúszávanyom.

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja million dnévov i noucsi odvnré — Nase vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esese pomlíte kaksá nevolá je bíla za vogelje lajnszko zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti tou ni eden nevej. Zakaj bi szi vzéti nepotrejbno pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevarnoszti vu zímí, ino vam hram priátelszko naprávi. Eden ton od NASEGA VOGELJA je vecs vrejdnó kak pa millon fúntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

L. P. Kardosh je prouszen lazslívec i zapelávec

(Dale od 2-ga sztrána)

Ogvúsane szo od toga, ka imenívani delavci neszebiesno, jedíno za strájkare priložnoszt szkonesávajo ino szo szkonesávati szvoje trúdnó delo, ino nyígovo esinejnye je nej materiálna szlúszoszt, nego delavszto vkúpnoszti priložnoszt vodila.

Rávno záto, zoucsi z-szvojev delavnosztjov sse znájvéksv vüpnosztjov znásajo.

Na tom velkom gyülejsi nazoucsi bodoucsi blúzi 500 zsenzski delavcov szkonesá, ka komiszijszo posle k-Kardosh L. Péteri, ino ga goripozové, ka naj szvoje lazslíve, ogrízávajouce ártikulusé vöoprávi.

Bayuk Bros.,

General Cigar Co.,

“44” Cigar Co.,

La Palina Cigar Co.

organizejrani delavci i strájkarje.

Nazoucsi bodoucese szo ednoglaszno za szvoje szpoznale tou szkonesávanya porácsanye ino szo z-velkim navdúsávanyom demostrejrane kre Szabó Mihálya.

Nej konca i duzsine je bilou poukanyi i z-nogámi dünkanyi, gda je Szabó gori precesteo szledecse szkonesávanya porácsanye, stero szo vu velkom racsuní poszlúszávci ednoglaszno szprejéli.

So. Bethlehem 1924 apr. 24

SZKONCSÁVANYA

PORÁCSANYE

Mí, Bayuk Bros., General Cigar Co. i “44” Cigar Co.-e delavci szmo vu znánye vzéli, ka imenívane kompanije szo nej nágibne do eti mao valáne plácese vöplácsati, nego drzšíjo sse k-tomi, ka plácese doli vrejzejo.

Vözglászimo, ka szmo mí szamo za prvejse plácese i pouleg oszen vör delanya vrejmen nágibni vu delo nazáj idti, ino kre strájka mo tečasz vödrzsa li, dokées nase térgyanye imenívane kompanije ne szpunijo.

Bayuk Bros.,

General Cigar Co.,

“44” Cigar Co.

strájkajoucsi delavci.

Potem sse je odebrála komiszijszo — kak sse je szkonesalo —, stero gordánye je bilou gori obiszkatí Kardosh L. Pétera, stera je sztála z-dvanáj-

szet kotríg, zmejsano z-vogrszkími i szlovenszkími zsenzskími, dotiesno z-deklinami. Komiszijszo je tak zravнала, ka ga v-Szoboto, áprila 26-ga obisce gori. Na té dén ga je nej bilou domá. Obdrúgim je v-pondelek, 28-ga hodila tá, zdaj je domá bio. Od te komiszijsze edna kotríga je túdi na té dén drzánom gyülejsi naprej dála, ka ka szo szkonesali, stero sse je etak godílo:

“Kardosh L. Péter je vu deputáciijsi prisévsse zsenzské prijaznívo szpréjo gori, gda szo notrí sztoupile ino vesaszí edna delavszka zsenzška naprej dá nyemi, vu kaksem poszli i ka seséjo. Ali Petek je “nejmi” gráto,

pozábo je vogrszki jezik i nej je scseo odgovárjati vogrszki.

Na stero ga edna zsenzška vesaszí píta, ka kak szi je szpravo tou lejpo vogrszko imé i kak vüpa tákse lagati. Vsze zaman, Petek nedá odgovora. Zdjaj pa zacsne edna engliszki guesatí sznyim, potem je zse prisziljeni bio odgovárjati. Zacsno je klífkati, ka on ne píse prouti delavcom i strájki, szamo prouti voditelom, Szabó-i, Éberi itd. na stero vu kourosi kríesíjo, ka je tou rávno zadoszta, csi prouti vezérom píse, stero one lübijó, postújejo i steri nyí vodijszo, vesíjo. Na tou je Petek v-tákse csémere priso, ka je zacsno blejáti komiszijsze med szlovenszkími kotrígami z-etaksími recsámi: “Ví gyünci, ví szomárje, csi nevejte moji novín esteti, te sste tak velki norci!” Ali guesoje esese tákse recsá na strájkare, stero nemrejo presztáti stamparszke fárbé, sto bi rad znao, naj píta té komiszijsze sterokoli kotrígo. Na szlejdnye je pa vözglászjo, ka on táksim.... (Tü je zvönredá blázne, prouszne recsá i preklinyanye nücao.) vigécom itd. ník-sega popravka nede píszaó ino je vösztirao cejlo esuporo. Ino zsenzské szo túdi lepon sle vö, nej záto, ka bi sse ga bojale, nego ka naj na bougsi lüft prídejo.”

Tou je dála naprej, ka szo opravile i dokées je ta zsenzška tou guesala, nazoucsi bodoucese zsenzské szo sse szmejále i esemeríle na Mokroga Peteka i vmejsz kríesale etakse recsá: “Pfuj!”, “Szvinya grda!”, “Le vele!” itd. Z-to-

ga szi zdaj túdi lehko példo vzemejo nej szamo strájkajoucese zsenzské, nego poprejks vszáki szlovenec, ka sto je Moker Petek, ka je za sztvári tou vu cslovecem kejsi. Gda ga stoj naprej jemlé, ka naj poszvedocsi tiszto, ka píse ali naj poprávi vö, te nyim právi, ka szo gyünci, szomárje, norci, steri nevojo nyegove novíne precesteti. — Linden Street: tou je vas vrli Petek!

SZLABO VÍNO I PÍVA

Csi duzsé, vszebole sse povéksáva tiszti poszláncov racsun, steri szo vu znányi toga, ka je prohibicijszka právda vu vezdásnyoj formi neobdrzseca. Po ednom washingtonszkom glásenyi 59 poszláncov rejsz zdigne pouleg dovoljenya szlaboga vína i píve. Persze trno je nemogocno, ka zoucsi vszá-koga politicsnoga boja szvoj cíl doszégnejo, ár szo szühe priložnoszti esese prevecs mocne vu Ameríki, ali tak túdi trbej záto za potrostávajoucsi prikáz zglédnoti nyígovo pametno gíbanye.

Nej je dobra tiszta právda, stera sse neracsuna z-cslovecov naturov. Ino prohibicijszkoj právdí je rávno tou nájvékse zmenkanye, ka csloveco naturo zvön pazke povrzse. Vu lázslívoszt sztira tákse túdi, steri szo ovak sztanovítí bilí, za právde prelomlence naprávi tákse túdi, steri szo do eti mao vszigidár postúvali právde.

Stero tou pítyanye esese bole za zsaloszto formálíva, tou je tiszti násztaj, ka med pozváními szühími je túdi trno doszta táksi lüdi, steri na szébe gledoucs nedrzšíjo za duzsnoszt prohibicijszko právdó notrí zdrzsati. Vodou predgajo, ali víno, tém vise Whisky pijéjo. Ráj whisky, kak víno. Ino toga prikáza náturno naszledíuvanye je tou, ka vu Ameríki zse na millíone szégne právde prelomlencov racsun.

(Dale na 6-tom sztráni)

Csi lübite zsmajno jejsztvíno tou szamo vu

“Petőfi Restaurant”-i

429 E. 4th Street, dobíte

Zouszedni sztoli za zsenzské

Cejna je nájrednejsa.

Rédno vöobslúszávanya

Kosta sse dobí poprejks plácsano na cejli mejszec za nájrednejszo cejno

TÓTH MARGIT
LÁSZTKINYA

Michael Paláshy

827 E. 4th Street

BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risko delo z-garantéranyom Primeni sse dobíjo nájbougsi globi v-poszvejte i szaksalekteriska náprava, stero sse pri hrámi i biznici nüca.

PODPÉRAJTE tiszte store steri glasújejo v-nasi novínaj

Jedíni trzsci Aunt Polly i dívatni Stout Obüteli za Zsenzské. — Nega tak velke ali tak mále nouge, ka bi mí nej mogoucsi bíli Obüteo dati.

Velikoszt: 2½ do 12 numere sürki i vöuszki.

M. E. Kreidler

i Szinovyje

NAJPOSTENEJSA

OBÜTELI BAOTA

17 East Third Street

BETHLEHEM, PA.

SPECIÁLNO

Vszigidár ospícseni klabájszje (Ever Sharp Pencils) i nájbougsa za píszyane péra sse zdaj dobíjo trno fá.

Cejna je píscsena

1/3

Vszáki, kí je potrejbne na dobre péra i klabájsze, naj szi zdaj küpi.

Lehigh Stationary

Company, Inc

14 West Fourth Street

Bethlehem, Pa. (So. Side)

— 224 —

— Vözosvicas csloveka, — kamarás prijátel: za táksó sumo bi sse nakano na koj.

— Más kaksé vözguesanye?

— Mam! Csi bi sse Aladár nej zselo pod tvoje ocsinszke perouti, k-tesztouvi bi sse obrno.

— Rávno tou nevörjem, — pojeb páver sesé bidti vu vármegyövvszkoj hizsi, dokées sse pred tesztouvom za ne odvísenoga prikaszúje. Tou z-tesztovni rejesi razmím. Glávno pítyanye je tou, csi moj szin má postenyá sse doszégajoucsi dug, z-sterim ga lehko sztísznemo?

— Zavüpaj na méne, vu sterójsz vöri zselejs, vu moji rokaj mam píszmo.

— Pétdeszétjezér rajnszki primeni túdi gotovi sztojí, goszpon drzszszki komiszijsz.

— Preporácsam ti mojsz szlúszbo, goszpon főispán. Vütro podpnévom pri Aladári bodem, tí pa boj tak prijaznívi sse domá zdrzsávati; ár jazs goszpodicí od sész vör zdíhávanya vecs ne niham.

— Troustas sse, sztára csonta?

— Píjem szam od veszeljá, prijátel. Na mojsz sztaroszt, znás, jazs bi níkaj, — prekléto návolécse je kelnarov “Herr von”-e poszlúhsati.

— Oh. csi bi moj szin telko ambieije meo, szkázala bi sse Hegyfalussyova zvejzda.

— Mírovno lehko szpís, prijátel, — riba sse lüjesa, csi vu völdi lovíjo za nyou. Vej vözgrábimo na szüho, zgrábim ga, kak úrgyeca: vütro etaksega hípa de vu mojsz prgíesí,

Kérgessy je nej sou vö z-hízse, — bojo sse szíromák, ka bi ga stoj esese ednouk za “Herr von”-a titulejrão!

— 221 —

vrst nájvecs nasi ocséjve, ino dokées szmo sse mí bojüváli z-szouszidním pogánom, za tou je juzsna i szeverna Europa civilizáciijsze blagoszlov vszálva. Tiszti prestímáni, kí szo z-nanosztvenoga zselejnya sli vu zvönejsnye országe, ka naj sse dobroga navésíjo, z-szramotov szo prisli nazáj domou z-onov z-nanosztjov, ka Vogrszki országe za medveeski országe imenüjejo, gde velki goszpodje prebívajo i cslovece forme dívjácsina, stere za stírideszét forintosov je szlobodno bujti.

Zatajécsi je bio szvejti, ino hvála Bougi, k-neszmernoszti z-vrejdním premocsiuvanyom szmo za stírideszét lejt szkousz doprineszli esüdo, ka szmo szkonesali razdelítev ino vu edne vrejdnoszti jusi szmo bratovje grátali. Na szvojo díko segavi Francuski országe je z-jusom ládajoucese bukno, — jus je vu tiszti grob szpadno, vu steroga szo pravicsne szünoli. Vogrszki plemenítás je na gizdávi povedo doli, ino z-tém je poszvedocso notrí, ka je nájbóle vrejden bio na tiszti odícseni ideál, ka je on lehko bráno krsztsanszto prouti pogánszkoj esrejsi.

Vu tak velkom pörgarszkom boji pokorno szpomenémo, ka je právdó edne familije kotríga bránila, — familije je bíla díka, ino ka je drúgi vrejmena na oltár nájdebelejsi falat djao gori.

Kamarás je pred Kérgessy-ovom prebíváliscom sztavo kocsi, ino sse je paseso notrí, ka naj tanácsé proszi od Kérgessy-a. Te sztári cimborá je z-velkov prijaznívosztjov szpréjao szvojeja goszta. Sztarec je na rejtki sztoupo vu tou prebíválisce.

— Bisztre pámeti pájdás, k-tebi szam priso po dober tanács, más esese kaj vu szvojoj píslívoj glávi?

ZAHVÁL NOSZT

Vöpokázanye oni darüvníkov iména, steri szo dobrovolno darüvali vu sztári kráj na Gornyo Szlávecsko céркеv.

Küzmits József ledicsen, Szerdice	\$5.00
Szkledár Ferenc z-szenov, Szerdice	5.00
Váletz János, Szerdice	5.00
Rogan Ferenc z-szenov, Sztotina	5.00
Huber György z-szenov, G. Szlávecsk	5.00
Ozelec Ferenc z-szenov, Vlecsésalvece	5.00
Szkledár Mihály z-szenov, Szerdice	5.00
Huber György, Gornye Szlávecse	5.00
Huber István z-szenov, Gornye Szlávecse	5.00
Novak Alajos z-szenov, Küstanovci	3.00
Sebjanits János z-szenov, Martinye	3.00
Szukits Károly z-szenov, z-Dolicsov	3.00
Huber Alajos ledicsen, Gornye Szlávecse	3.00
Bertalanics József z-szenov, Nuzskova	2.00
Bertalanics Anton z-szenov, Nuzskova	2.00
Simko Imre z-szenov, Rogasovci	2.00
Mihálics István z-szenov, Gerécsovcí	2.00
Gaber István z-szenov, Szerdice	2.00
Rájber József, Gornya Lendava (Grád)	2.00
Felkár József z-szenov, Sztányovci	2.00
Bájkék Terézia z-familijov, Sülinci	2.00
Kozár János ledicsen, Borecse	2.00
Kozár Alajos z-szenov, Borecse	2.00
Zottar József z-szenov, Grics	2.00
Sulits János z-szenov, Gornyi Szinik	2.00
Török György z-familijov, Gornyi Szinik	2.00
Szukits Ferenc z-szenov, Martinye	2.00
Szvétecz János z-szenov, Trtkova	2.00
Lábritz Mária z-familijov, Gornyi Szinik	2.00
Szukits István z-szenov, Martinye	2.00
Szkledár József z-szenov, Szerdice	2.00
Kocsár Ferenc, Sztotina	2.00
Huber Terézia ledicsen, Gornye Szlávecse	2.00
Bokán Ferenc z-szenov, Vidonci	1.00
Kozár Lörinc z-szenov, Martinye	1.00
Szukits Ferenc z-szenov, Martinye	1.00
Horváth Imre z-szenov, Gornyi Szinik	1.00
Sáfrá Adam, Sztányovci	1.00
Mesics István ledicsen, Maránovci	1.00
Bájkék István z-szenov, Gornyi Szinik	1.00
Felkár Sándor z-szenov, Sztányovci	1.00
Simon István z-szenov, Neránovci	1.00
Gaber Ferenc ledicsen, Szerdice	1.00
Kertsmár István ledicsen, Norsinci	1.00
Kiszilák Mihály z-szenov, Dolicsi	1.00
Ruzsics József z-szenov, Nuzskova	1.00
Váletz Ferenc z-szenov, Nuzskova	1.00
Horváth Ferenc, Gornyi Szinik	1.00

Markos István, z-szenov, Vérica	1.00
Braunstein Ferenc z-szenov, Gornyi Szinik	1.00
Lábritz Károly z-szenov, Gornyi Szinik	1.00
Veber Mátyás z-familijov, Gornyi Szinik	1.00
Bunderla István z-szenov, Matyásevce	1.00
Kertsmár István z-szenov, Petrovci	1.00
Kovács Mátyás z-szenov, Gornya Lendava	1.00
Huber Ferenc ledicsen, Gornye Szlávecse	1.00
Horváth Ferenc z-szenov, Gornyi Szinik	1.00
James Henring rodjeni Pitts, Manchester	1.00
Joseph Zimmerman rodjeni Pitts, W. Etna	1.00
Szvétecz József z-szenov, Trtkova	1.00
Kozár Ferenc z-szenov, Martinye	1.00
Rogán József ledicsen, Trtkova	1.00
Inasics Rozi z-familijov, Trtkova	1.00
Bédek Károly z-szenov, Borecse	1.00
Zsuhár Ferenc z-szenov, Dolicsi	1.00
Andrási István ledicsen, Martinye	1.00
Vidonya Kristina z-familijov, Rogacsevcí	1.00
Christman Károly z-szenov, Trtkova	1.00
Christman József z-szenov, Trtkova	1.00
Fártek Sándor ledicsen, Trtkova	1.00
Kardos János z-szenov, Kükecsko	1.00
Rogan István sztári, Sztotina	1.00
Embersits Ferenc z-szenov, Trtkova	1.00
Weiner János z-szenov, Martinye	50
Bájkék Vendel ledicsen, Gornyi Szinik	50
Kozár János z-szenov, Martinye	50
Szukits Vendel z-szenov, Martinye	50
Mőrecz Károly ledicsen, Puconci	50

Vszévküper \$139.50

Tak zdaj vszi darüvnícke prímlite lejpo zahválnoszt vu nájmno i tak tüdi vu Gornyi Szlávecskoj fari iméni.

Nadale pa proszim vsze tiszte postene szlovene, do steri szva nej mogla pridti i gori nájditi, nájmre vu drügi várasaj prebivajoucsim, ka eta mála szíromaska fara vsze amerikanszke szlovene na pomoucs zové i od vász pomoucs zselej, záto, ár je moucs szlaba, ali szila je pa velka. Záto pa esi steri má szmilenoszt i je mogoucsi darüvati, gdakoli lehko posle na ete szpodi napíszani Atresz:

Steve J. Huber

1419 Spring Garden Ave.
N. S. Pittsburgh, Pa.

Zdaj esese ednouk povejva lejpo zahválnoszt darüvníkom i osztáneva z-pozdravlejnjom

Novák Alajos,
Huber István.

Cigár-fabricski delavci! Csi nescete za gládno plácso delati, morete sze organi-

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

Szlabo víno i píva

(Dale od 5-ga sztrána.)

Csi bi vu politikusaj rej-szan prípravna sztanovitoszt bíla, te bi bátrivno i zdrzno lehko pokazali na tiszto organizejrano szkazitvoszt, stero je prohibicion-szka právda z-amerikanszki lüdi millionov vöpokázala. Ali vendar je véksega prestímánya vrejdna szkazitvoszt, kak pa edna liberális-ka pítvinszka právda? Jeli je vrejden véksega prestímánya táksi cslovek, steri právde z-prelomlenjom pijé whisky, kak pa tiszti cslovek, steri szi dopüszti po postenejšoj právdí vesászi szlabo víno ali pívo vszívati?

Szamazvodnoszt je tou potrdjavati, ka sze je piján-cov racsun ponízsaó vu Zdrüzseni Drzsélaj od tiszti mao, kak je prohibicion-szka právda vu zsítek sztoupila. Statiszticsni pridátki, birovíszki protokollje, policáj-szki centrállov vöpokázanye prouti povejo tomi potrdjavanyi. Tiszta právda, stera szlabo víno i pívo dovoli, na doszta véksi haszek bi bilou Ameriki, kak pa sztou percentna prohibicion-szka právda.

zejrati! Z-nemáratnoszt-jov nigdár nedoszégnete cila!

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S
CAFÉ & RESTAURANT

Cor. Madison and Peralto Sts.
Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szlovenci! Sztavite sze pri John-i na kükli, ár tam dobíte nájbougso jejsztvino pítvino. Vszáki szlovenec bo-de z-nájlepsim postenjom vö-obszlüzseni

John J. Chapman, lásznik.

Vi dobíte primeni kü-piti vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoaga nájboksega do-hána naprávleni. Jasz tr-zsim to nájbrednyeje blá-go, naprebéranye vu vszáksem iméni.

Tüdi vu toj nájlpešoj posztávi decinszko spilo dobíte primeni küpiti.

FRANK EMBERSITS
923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street,

N. S. BITTSBURGH, PA.

Szprotolejsnye Odpéranye!

Vszefelé Moske i Pojbinszke Szprotolejsnye
Gvante mámo vu nájnovejši moudaj i formaj

Moske Gvante	Szpodjen Gvant
Moske Zgornjekapute	Sapke
Szrakice	Zsidene Strunfe
Kolapose	Pojbinszke Gvante
Holsztike	Pojbov dezszs Pláscse

Mí szmo vam vszigdár krédi pokazati nase blágo
Jeli mo meli szrecso vász videti?

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Erdécse ali Szíve Stempline
dobíte z-etim glasenjom

Speciálnoszt po Vüzmi

\$1.25 Mocni dományi förtöji	98c
\$1.25 i \$1.50 Deklinszki 8—14 i 2—6 oblejesi	98c
\$1.50 Pojbinszki za pranyé gvanti	98c
\$12.00 i \$13.50 Zsenszki Kaputje	\$9.35

Dupliske Security (erdécse) ali Merchants
(szíve Stempline dobíte, csi eto glásenyé notri
prineszété.

BRONK'S

833 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Dobro blágo i niszika cejna!

GDA DE VAM POTREJBSCINA NA
POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak
zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone, Cedar: 4135-M

— 222 —

— Dvajsztí lejt mo mlájsi vesaszi, lübléni prijá-teltel, ka sze neszpozábis z-méne.

— Volou bi meo na réd povedati nájmre od mlá-di lejt pripetjé, ka naj ti dobro volou szprávim, po-beri sze vküper sztári.

— Razmim, — Hegyalussyovi na készno szvojo sztaroszt, kak vözgorejna lapica, esese ednouk plemén vrzse, pryke kak vözaszpi, — kákse pripetjé scses?

— Vej na szlejdnyi del, — esese je odzaja vrá-gometíja, ficko, — prvle nikaj csednoga.

— Pune vüja mam, moj drági, szedi szi doli, — guesi pokorno, v-kom szi sze zadrugno?

— Goszpoud szam bio vu cejloim mojem zsítki, goszpodsško je bilou cejlo moje pokolejnje, ino doszégnem, ka de moj szin páverszki apostol.

— No, nej szploj, prijátel, — zamerka Kérgessy, — szíva krv ne gráta zeléna, gvüšno lehko povém, ka toj szin z-árendásóvi penez ne trosi, ino ka szam vu blíznyem na tákseféle cílaó, na tou je tak szko-eso, ka esi bi v-hizsi bíli, vö bi vdaro plafon.

— Tou pa jasz povém, ka nyegov dohotek na polovico ponízsam, ino goszpodics dvá konya lehko vöodprezse z-stiraj.

— Hohó!... tou je debeli spájsz.

— I trno oumoren.

— Nepozábi prijátel, ka je toj szin Hegyfa-lussy, koga nemres szünöti tesztouvi na sinyek, ka ga naj meszto tébe vödrzsi; ár do sze z-tébe szmejá-li vö. — Právi Kérgessy, na szvoje zavézanye misz-lévsí. Na tom sztráni bi Kérgessy glaszno troubo.

— Sto bi sze szmejao?

— 223 —

— Obprvim sztári árendás; ár bi tou pravo, ka szi szvojeja szinü na sinyek posztiszo tisztoim, steroga brat je nyemi vu vüja dao vcepiti birkeese bobinke... Poumlis, tou je neprijéten spájsz bio.

— Ka pa obdrügim?

— Obdrügim bi pa Aladár lehko meo káksi pos-teni dug, steroga bi vöpláscati nej mogao, ino z-toga bi bíla cifraszta klajfa, od steroga bi na prvom sto-ki csüдне spájsze csüo.

— Tiszti posteni dug bi prejk vzéo.

— Gratulejram ti sztarec, — vu ednoj sumi rávno pétdezét jezér rajnski.

— Szpravi szi vroké, vesaszi vöpláscam tebi, ali zgvüsnim vözvézanyom, esi scses pomágti.

— Nálezno csúkam tvoje vözvézanye.

— Odeberé szi goszpodics med ocson ali tesztou-vom. Naznánye bi nyemi dao, ka z-politicsnim baka-sztrejlanjom hejnya, — ino té nyegvomi tesztouvi cdíde vola politizejrati, — potem dácsno pítanye vu nasem vármegyövi, za tém pa vu szouszedni vármeg-yövaj bukne.

— Tak bi ti notri gvinaó tej pétdezét jezér rajnski na csíszti, ár korteski cejnik esese vecs kosta.

— Pridátek tüdi má, prijátel, preesti eto pís-zmo, föispánszki sztolec i szkrivnoga tanácsníka rang vu zsebki mam.

— Skoda, ka je esese edno píszmo nej píszaó kancellár.

— Z-recsjouv esese me zagvüsaó, ka esi tou dácsno pítanye sze mi poszrecsi zniesiti, titulo ali csészt szi lehko odeberém, na príliko: ednoga drzsél-szkoga komiszára szlüzšba bi sze vesaszi szprázni-la: tak sze vídi?

Telefon Cedar 9529

Vszigdár dobro i rédno bodete vöobszlüzseni, csi pridete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou náj-boukso blágo za nájbrednejšo cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobniaka, on sze naj obrné kmeni, gde debi náj bole postenejše vö obszlüzseny!

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.